

Dr Milena Petrović

REŠAVANJE SPORA PRED MEĐUNARODNOM TRGOVAČKOM ARBITRAŽOM

Kragujevac
1996.

Dr Milena Petrović

**REŠAVANJE SPORA
PRED MEĐUNARODNOM
TRGOVAČKOM ARBITRAŽOM**

Kragujevac, 1996.

Dr Milena Petrović

REŠAVANJE SPORA PRED MEĐUNARODNOM
TRGOVAČKOM ARBITRAŽOM

recenzenti

Prof. dr Božidar Pavićević

Prof. dr. Dragoljub Stojanović

izdavač

Pravni fakultet u Kragujevcu

za izdavača

Prof. dr Bora Čejović

štampa

PRIZMA, Kragujevac

tiraž

400 primeraka

ISBN-86-80-80765-03-1

**IZDAVANJE OVE MONOGRAFIJE POMOGLO JE MINISTARSTVO ZA
NAUKU I TEHNOLOGIJU REPUBLIKE SRBIJE**

SADRŽAJ

SKRAĆENICE	6
PREDGOVOR	9
UVOD	11
 I DEO - POJAM, VRSTE I PRAVNA PRIRODA MEĐUNARODNE TRGOVAČKE ARBITRAŽE	 15
1. Pojam međunarodne trgovačke arbitraže	17
2. Vrste međunarodnih trgovačkih arbitraža	20
3. Pravna priroda međunarodne trgovačke arbitraže	22
3.1. Jurisdikciona teorija	23
3.2. Ugovorna teorija	25
3.3. Mešovita teorija	26
3.4. Autonomna teorija	27
4. Značaj međunarodne trgovačke arbitraže	29
 II DEO - IZVORI PRAVA I PRAVILA KOJI REGULIŠU MEĐUNARODNE TRGOVAČKE UGOVORE	 31
1. Ugovor	34
2. Nacionalno pravo	39
3. Opšti principi prava	47
4. Pravičnost	51
4.1. O pravdi i pravičnosti uopšte	53
4.2. Pravičnost kao izvor prava u arbitražnom sudenju	56
4.3. Zakonodavstvo, međunarodne konvencije i pravilnici MTA o sudenju po pravičnosti	59

5. Lex mercatoria	60
5.1. Istorijski razvitak lex mercatoria	61
5.2. Sadržina lex mercatoria i njegova funkcija u arbitražnom suđenju.....	64
5.3. Pravna priroda lex mercatoria.....	68
5.4. Uslovi primene.....	71
5.5. Lex mercatoria i nacionalno pravo.....	73
III DEO - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA ZA MERITUM SPORA.....	75
I Glava - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA OD STRANE STRANAKA.....	79
I Odsek - AUTONOMIJA VOLJE STRANAKA U MEĐUNARODNOM PRIVATNOM PRAVU	81
1. Pojam autonomije volje stranaka.....	81
2. Pravna priroda autonomije volje.....	82
3. Posledice različitih koncepcija autonomije volje	85
4. Osnov autonomije volje.....	87
5. Nedostaci i prednosti autonomije volje.....	89
6. Ograničenja autonomije volje.....	92
6.1. Vremenski momenat izbora nadležnog prava.....	92
6.2. Domašaj izabranog prava	95
6.3. Način izbora nadležnog prava.....	95
6.4. Ograničenja autonomije volje u pogledu izbora prava.....	95
6.4.1. Koneksitet.....	96
6.4.2. Zahtev koneksiteta u arbitražnoj praksi	100
II Odsek - AUTONOMIJA VOLJE STRANAKA U MEĐUNARODNOJ TRGOVAČKOJ ARBITRAŽI	104
1. Izričita autonomija volje	104
1. 1. Izvori prava i pravila koja stranke mogu da izaberu i način njihovog izbora.....	107
1. 2. Utvrđivanje izričito izabranog prava.....	109
2. Prećutna autonomija volje	112

2. 1. Indicije koje ukazuju na postojanje prećutnog izbora prava	113
2. 2. Qui elegit arbitrum elegit ius.....	117
2.2.1. Stav arbitražne prakse	118
2.2.2. Argumenti za i protiv principa qui elegit	122
3. Autonomija volje stranaka u praksi Spoljnotrgovinske arbitraže u Beogradu	125
II Glava - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA KAD NEMA AUTONOMIJE VOLJE	131
I Odsek - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA NA OSNOVU NACIONALNIH KOLIZIONIH PRAVILA	133
1. Kolizioni sistem sedišta arbitraže.....	133
2. Kolizioni sistem vezan za arbitra ili stranke u sporu.....	144
3. Kumulativna primena kolizionih sistema vezanih za spor.....	142
II Odsek - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA NA OSNOVU NENACIONALNIH KOLIZIONIH PRAVILA.....	145
III Odsek - DIREKTNO ODREĐIVANJE NADLEŽNOG MATERIJALNOG PRAVA	153
1. Direktna primena nacionalnih materijalnih pravila.....	154
2. Direktna primena nenacionalnih materijalnih pravila	156
IV Odsek - ODREĐIVANJE NADLEŽNOG PRAVA OD STRANE SPOLJNOTRGOVINSKE ARBITRAŽE U BEOGRADU.....	161
IV DEO - PRIMENA IZABRANOG PRAVA.....	165
V DEO - OGRANIČENJE PRIMENE NADLEŽNOG PRAVA JAVNIM PORETKOM	171
1. Pojam i vrste javnog poretka.....	173
2. Uloga javnog poretka.....	176
3. Javni poredak i međunarodna trgovačka arbitraža	178
ZAKLJUČAK.....	185
LITERATURA.....	191